

Uwagi dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - druk senacki Nr 12.

W związku z tworzeniem zmian w ustawie o emeryturach i rentach z FUS dotyczących art. 25 ust. 1b. pragnę zwrócić uwagę Szanownego Pana Przewodniczącego Komisji Ustawodawczej oraz Państwa Senatorów na fakt, że żadna z osób, która do końca 2008 r. spełniała warunki do otrzymywania emerytury wcześniejszej nie była informowana o obniżeniu jej świadczenia w przypadku wystąpienia z wnioskiem o przeliczenie tej emerytury, po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Wprowadzony, ustawą z dnia 11 maja 2012 r., artykuł 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej znajdował zastosowanie w przypadku wszystkich obywateli, którzy swój wniosek o emeryturę, o której mowa w art. 24 ustawy, złożyli po 1 stycznia 2013 r. .

Podkreślić należy, że w przypadku kobiet z roczników z roczników 1949 - 1952, które po spełnieniu wymagań o których mowa art. 100 ust.1 ustawy emerytalnej, przed 1 stycznia 2013 r. tj, przed wejściem tego przepisu w życie i po złożeniu wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 24 ust. 1, po 1 stycznia 2013 r. przepis ten był stosowany przez wydający decyzje Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz sądy wydające wyroki. Kobiety te zostały potraktowane tak samo jak kobiety z rocznika 1953 które warunki, o których mowa w art. 100 ust.1 ustawy, spełniały dopiero po 1 stycznia 2013 r. czyli po wejściu tego przepisu w życie.

Zgodnie z treścią art.100 ust.1 prawo do świadczeń powstaje z urzędu na podstawie stanu prawnego obowiązującego w dniu spełnienia warunków do nabycia uprawnień.

Powyższe potwierdza, że kobiety z roczników 1949 - 1952 nabyły prawo do emerytury, o której mowa w art. 24 ust.1 ustawy, przed wejściem w życie art. 25 ust. 1b ustawy a kobiety z rocznika '53 po jego wejściu. Mimo, że stosowano go w przypadku obu grup to obecnie proponuje się wprowadzenie ustawy naprawczej tylko dla kobiet z rocznika'53 co jest niezrozumiałe i dowodzi faworyzowania tylko pewnej grupy poszkodowanych obywateli.

Przypomnieć należy, że kobiety z roczników 1949 - 1953, jako urodzone po **31 grudnia 1948 r.**, nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, po spełnieniu wymagań określonych w przepisach wynikających z zastrzeżeń tego artykułu. Warunkiem koniecznym, choć niewystarczającym, było osiągnięcie wieku 55 lat. Każda z tych kobiet ponadto spełniała dodatkowy wymóg którym był 30 - letni okres składkowy i nieskładkowy bądź 20 - letni okres składkowy i nieskładkowy przy całkowitej niezdolności do pracy. Warunki, o których mowa, miały być spełnione do końca 2008 r. .

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że zastosowanie wobec kobiet z roczników 1949 - 1952, wprowadzonego ustawą z dnia 11 maja 2012 r. , art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, było przedmiotem postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, który wydał postanowienie P11/14 z dnia 3 listopada 2015 r. . Badający tę kwestię, Trybunał Konstytucyjny, uznał, że art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej nie ma zastosowania w przypadku kobiet z roczników 1949 - 1952. Ze względu na brak możliwości stosowania tego przepisu nie istniała możliwość ustalenia czy przepis jest zgodny z Konstytucją. W uzasadnieniu wydanego postanowienia TK powołał się na orzecznictwo SN a w szczególności wyroki: z dnia 4 listopada 2014 r. - I UK 100/14 a także z dnia 14 września 2014 r. - I UK 19/14.

W pierwszym z nich SN zaznaczył, że art.100 ust.1 ustanawia generalną zasadę zgodnie z którą prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków do nabycia tego prawa. Nabyte prawo do świadczeń, jak stwierdził SN, następuje ex lege i co do zasady nie jest uzależnione ani od złożenia przez ubezpieczonego stosownego wniosku ani potwierdzenia przez organ tego prawa decyzją organu rentowego, która ma charakter deklaratoryjny.

W wyroku z dnia 14 września - I UK 19/14 SN wskazał, że nowa ustawa nie może pozbawiać ubezpieczonego prawa, które nabył na mocy wcześniej obowiązującej ustawy. Nie jest zatem uprawniona wykładnia, że znaczenie dla rozstrzygnięcia ma stan prawny w chwili złożenia wniosku lub wydania decyzji.

Należy zwrócić również uwagę na brak zapisu w ustawie o zobowiązaniu ubezpieczonego do dokonywania jakiegokolwiek czynności. Nie istnieje również zapis by prawo do składania wniosków było czasowo ograniczone.

Zwracam również uwagę Pana Przewodniczącego Komisji Ustawodawczej i Państwa Senatorów na dotychczasowe absurdalne działanie organu rentowego po wydaniu wyroku TK - P 20/16 z dnia 6 marca 2012 r. .

Ta absurdalna sytuacja polega na tym, że art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej nie znajduje zastosowania do osób z rocznika '53 które, po raz pierwszy, złożyły wnioski o emeryturę, o której mowa w art. 24 ust. 1b ustawy. Jednocześnie, ten sam przepis, znajduje zastosowanie do kobiet z roczników 1949 - 1952, mimo, że prawo do tej emerytury nabyły kiedy art. 25 ust.1b jeszcze nie obowiązywał.

Takie traktowanie obywateli jest niezrozumiałe i niemożliwe do akceptacji. Pominięcie w ustawie naprawczej kobiet z roczników 1949 - 1952 a jej utworzenie tylko dla pewnej grupy kobiet a w szczególności kobiet z rocznika 1953 jest dowodem na dokonywanie podziału obywateli na dwie grupy:

a) faworyzowaną - kobiety z rocznika 1953;

a) dyskryminowaną - kobiety z roczników 1949 - 1952;

Dzielenie podmiotów podobnych, przy tworzeniu prawa jest, w mojej ocenie, dowodem naruszania art. 32.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z powyższym wnoszę o uwzględnienie przy tworzeniu ustawy naprawczej wszystkich poszkodowanych, przez zastosowanie art. 25 ust. 1b przy ustalaniu wysokości świadczenia, kobiet z roczników 1949 - 1952.

Z poważaniem J.U.